

ความตระหนักรู้และทัศนคติของกลุ่มคนวัยทำงานสังคมของไทย
ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อ

นางสาวนัดดา หมื่นดี

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาในสาขาสหเวชศาสตร์
สาขาวิชาการโฆษณา ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-239-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17601769

THE AWARENESS AND ATTITUDES OF PEOPLE OF WORKING AGE TOWARDS
ADVERTISING EFFECTS ON THEIR PURCHASING DECISION

Miss Nadda Tommeurd

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Advertising

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-239-4

น้ำขอวิทยานิพนธ์

ความตระหนักรู้และทัศนคติของกลุ่มคนรับทำงานกึ่งผลของโฆษณา
ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อ

โดย

นางสาวนิตยา หมมีด

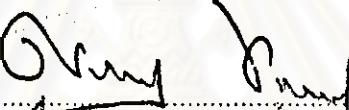
ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. ม.ล.วิภาราช จิรประวัติ

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณบดีบันทึกวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พนา ทองมีอาคม)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. ม.ล.วิภาราช จิรประวัติ)

กรรมการ

(อาจารย์รัตยา โตคงนิชย์)

นักศึกษา : ความตระหนักรู้และทัศนคติของกลุ่มคนวัยทำงานต่อผลกระทบจากการตลาดโฆษณา (THE AWARENESS AND ATTITUDES OF PEOPLE OF WORKING AGE TOWARDS ADVERTISING EFFECTS ON THEIR PURCHASING DECISION) อ.ผู้ริบมา : ดร.น.ส.วิชรา จิประวัติ, 126 หน้า. ISBN 974-637-239-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการโฆษณาต่อการบริโภคของคนวัยทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสารโฆษณา ความตระหนักรู้และทัศนคติการตลาด การข้อเสนอแนะ ตลอดจนการนำข้อมูลจากโฆษณาไปใช้ประโยชน์ การตัดสินใจซื้อ เมื่อพิจารณาจากลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ คนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อผลลัพธ์ทางค่าร้อยละ และการหาค่าความแปรผันระหว่างค่าเฉลี่ยที่อยู่

ผลการวิจัยพบว่า

1. คนวัยทำงานส่วนใหญ่มีความตระหนักรู้ว่า ข้อมูลจากโฆษณาสามารถเชื่อถือได้เพียงบางส่วน และโฆษณาภายนอกคุณสมบัติสินค้าเกินความจริง
2. เหตุผลที่เรื่องถือและให้ความสนใจกับโฆษณามากกว่าราย
3. คนวัยทำงานที่มีอาชญากรรมเรื่องถือและให้ความสนใจกับโฆษณามากกว่าคนวัยทำงานที่มีอาชญากรรม
4. คนวัยทำงานมักนำข้อมูลจากโฆษณาไปใช้ประโยชน์จากการตัดสินใจซื้อในระดับมาก โดยอาศัยส่วนประภูมิของโฆษณาคือ คุณสมบัติสินค้า ชื่อชั้นสินค้า และเรื่องราวการนำเสนอด้วยโฆษณา
5. สินค้าที่คนวัยทำงานชื่อโดยเป็นผลจากโฆษณาคือ ลิ้นค้าประเภทของใช้ประจำวัน ของใช้ในบ้าน และประเภทอาหาร ขนมและเบเกอรี่ เครื่องดื่ม

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

C852119 : MAJOR ADVERTISING

KEY WORD: ADVERTISING EFFECTS / ATTITUDES / AWARENESS / PEOPLE OF WORKING AGE / PURCHASING DECISION.

NADDA TOMMEURD : THE AWARENESS AND ATTITUDES OF PEOPLE OF WORKING AGE TOWARDS ADVERTISING EFFECTS ON THEIR PURCHASING DECISION. THESIS

ADVISOR : M.L.VITTRATORN CHIRAPRUVATI, Ph.D. 126 pp. ISBN 974-637-239-4.

The purpose of this research are 1) to study the advertising effects on people of working age's consumption, 2) to study the correlation between the exposure of advertising, awareness of advertising effects and purchasing behavior and 3) to study how people use advertising information for their purchasing decision.

Questionnaires were used to collect data from 400 people of working age in Bangkok. Percentage and One-way Anova were utilized.

The results are as follows :

1. Most of people of working age are aware that many of advertisements are overclaim.

2. Most of women believe and are interested in advertisements more than men.

3. Younger people of working age believe and interested in advertisements more than the older.

4. Product attributes, brandname, and advertising plot are utilized in purchasing decision by most of the people of working age.

5. Advertisements are used as essential information when people of working age purchase convenient goods such as household products, food, snacks and beverage.

ภาควิชา..... ภาควิชาภาษาอังกฤษ.....

อาจารย์เชี่ยวชาญ..... ดร. ทักษิณ

สาขาวิชา..... ภาษาไทย.....

อาจารย์เชี่ยวชาญ..... ดร. วิภาดา

ปีการศึกษา..... 2540.....

อาจารย์เชี่ยวชาญ..... ดร. วิภาดา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลงมือได้หากปราศจากความร่วมมือและช่วยเหลือจากบุคคลทั้งฝ่าย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ม.ล.วิภาวดี จิรประวัติ ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและเสียสละเวลาให้คำแนะนำ ในข้อคิดเห็น ตลอดจนตรวจทานแก้ไขในการเขียนวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พนา ทองมีอ acum ที่กรุณาเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์รัตยา โตควานิชย์ ซึ่งเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตลอดจนตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณพ่อแม่และครอบครัวที่ให้การสนับสนุนในด้านการศึกษาตลอดมา

ขอบคุณพี่น้องและเพื่อนๆ สำหรับความห่วงใย ความช่วยเหลือและกำลังใจในการทำงานทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด

ท้ายสุดนี้ที่จะถือเสียมือได้คือผู้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกท่าน

นัดดา ทุมมีด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญแผนภาพ.....	๙

บทที่

1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	7
ปัญหานำการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดที่ว่าด้วยวัฒนธรรมการบริโภค.....	10
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างพฤติกรรม.....	12
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบและ บทบาทของโฆษณา.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับความเกี่ยวพันต่างๆ.....	31
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	34
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	34
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	35

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การกำหนดค่าและเงื่อนไขการวิเคราะห์.....	37
การประมาณผลข้อมูล.....	38
4 ผลการวิจัย.....	40
ตอนที่ 1 ผลกระทบของโฆษณาที่มีต่อการบริโภคของคน วัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณา จากลักษณะทางประชากรศาสตร์.....	45
ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสารโฆษณาและ ความตระหนักรู้ถึงผลกระทบของโฆษณาและ พฤติกรรมการซื้อสินค้าของคนวัยทำงาน.....	52
ตอนที่ 3 ข้อมูลจากโฆษณาที่ผู้บริโภคนำไปใช้ในการ ตัดสินใจซื้อสินค้า.....	91
5 สูป อกิปภายใน และข้อเสนอแนะ.....	104
สรุปผลการวิจัย.....	104
อกิปภายในผลการวิจัย.....	106
ข้อจำกัดในการทำวิจัย.....	113
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย.....	114
บทสรุป.....	114
รายการอ้างอิง.....	116
ภาคผนวก.....	119
แบบสอบถามสำหรับการวิจัย.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	126

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามเพศ.....	40
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามอายุ.....	41
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามการศึกษา.....	42
4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามอาชีพ.....	43
5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามรายได้ต่อคนต่อเดือน.....	44
6 ค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโฆษณา.....	47
6.1 ค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโฆษณาจำแนกตามอายุ.....	49
6.2 ค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโฆษณาจำแนกตามรายได้.....	51
7 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความถี่ในการเปิดรับสื่อ.....	52
7.1 การเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	54
7.2 การเปิดรับสื่อวิทยุของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
7.3 การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	58
7.4 การเปิดรับสื่อนิตยสารของกลุ่มตัวอย่าง.....	60
8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับสื่อแต่ละครั้ง.....	61
8.1 ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์แต่ละครั้ง.....	63
8.2 ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อวิทยุแต่ละครั้ง.....	65
8.3 ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละครั้ง.....	67
8.4 ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อนิตยสารแต่ละครั้ง.....	69
9 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ้อยครั้งในการรับสารโฆษณา.....	71
9.1 ความบ้อยครั้งในการรับสารโฆษณาเมื่อเปิดรับสื่อโทรทัศน์.....	73
9.2 ความบ้อยครั้งในการรับสารโฆษณาเมื่อเปิดรับสื่อวิทยุ.....	75
9.3 ความบ้อยครั้งในการรับสารโฆษณาเมื่อเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์.....	77
9.4 ความบ้อยครั้งในการรับสารโฆษณาเมื่อเปิดรับสื่อนิตยสาร.....	79
10 ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อการเห็นโฆษณา.....	81
11 ประเภทสินค้าที่โฆษณาเมื่อผลของการตัดสินใจซื้อ.....	86
11.1 ประเภทสินค้าที่โฆษณาเมื่อผลของการตัดสินใจซื้อจำแนกตามเพศ.....	83

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11.2 ประเภทสินค้าที่โฆษณาเมื่อผลต่อการตัดสินใจซื้อจำแนกตามอายุ.....	84
11.3 ประเภทสินค้าที่โฆษณาเมื่อผลต่อการตัดสินใจซื้อจำแนกตามรายได้.....	85
12 ความรู้สึกว่า ถูกหลอก ของกลุ่มตัวอย่างเมื่อซื้อสินค้าโดยเป็นผล จากโฆษณา.....	87
13 ข้อมูลข่าวสารโฆษณาที่ส่วนร้ายในการตัดสินใจซื้อสินค้า.....	89
14 ค่าเฉลี่ยของการรับรู้และจดจำส่วนประกอบของโฆษณา.....	96
14.1 ค่าเฉลี่ยของการรับรู้และจดจำส่วนประกอบของโฆษณาจำแนกตามเพศ	91
14.2 ค่าเฉลี่ยของการรับรู้และจดจำส่วนประกอบของโฆษณาจำแนกตามอายุ	93
14.3 ค่าเฉลี่ยของการรับรู้และจดจำส่วนประกอบของโฆษณา จำแนกตามรายได้.....	95
15 ค่าเฉลี่ยของส่วนประกอบโฆษณาที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ.....	102
15.1 ค่าเฉลี่ยของส่วนประกอบโฆษณาที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ จำแนกตามเพศ.....	97
15.2 ค่าเฉลี่ยของส่วนประกอบโฆษณาที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ จำแนกตามอายุ.....	99
15.3 ค่าเฉลี่ยของส่วนประกอบโฆษณาที่มีผลต่อ การตัดสินใจซื้อ จำแนกตามรายได้.....	101

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แผนภาพแสดงกระบวนการตัดสินใจเชือกินค้ายอดผู้บริโภค.....	18
2	แบบจำลองในการสร้างพฤติกรรมตามกระบวนการโมไซนา.....	19
3	โครงสร้างในการศึกษาเรื่องโมไซนากับสังคม.....	29
4	แบบจำลองการตัดสินใจเชือกของ Krugman.....	33

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**